

ĐỀ THI THỬ GIỮA KỲ GIẢI TÍCH II 20192

Nhóm ngành 1, nhóm ngành 3

Thời gian làm bài: 60 phút

ĐÁP ÁN

Câu 1. $F(x, y, z) = x^2 - 4y^2 + 2z^2 - 6$

Ta có $F'_x(M) = 4; F'_y(M) = -16, F'_z(M) = 12$

Phương trình tiếp diện tại M là $4(x - 2) - 16(y - 2) + 12(z - 3) = 0$

Phương trình pháp tuyến tại M là $\frac{x-2}{4} = \frac{y-2}{-16} = \frac{z-3}{12}$

Câu 2.
$$\begin{cases} x = 2(t - \sin t) \\ y = 2(1 - \cos t) \end{cases}$$

Ta có $x' = 2(1 - \cos t), y' = 2 \sin t, x'' = 2 \sin t, y'' = 2 \cos t$

$$\begin{vmatrix} x' & y' \\ x'' & y'' \end{vmatrix} = 4(\cos t - \cos^2 t) - 4 \sin^2 t = 4(\cos t - 1)$$

$$x'^2 + y'^2 = 4(1 - \cos t)^2 + 4 \sin^2 t = 8(1 - \cos t)$$

$$C(M) = \frac{\left| \begin{vmatrix} x' & y' \\ x'' & y'' \end{vmatrix} \right|}{(x'^2 + y'^2)^{\frac{3}{2}}} = \frac{4(1 - \cos t)}{16\sqrt{2}(1 - \cos t)^{\frac{3}{2}}} = \frac{1}{4\sqrt{2}\sqrt{1 - \cos t}} = \frac{1}{4\sqrt{2}}$$

Câu 3. $(a + x)(y - c)^2 = x^2(x - a)(a \neq 0)$

Đặt $F(x, y, c) = (a + x)(y - c)^2 - x^2(x - a)$

$$\text{Xét } \begin{cases} F(x, y, c) = 0 \\ F'_c(x, y, c) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (a + x)(y - c)^2 - x^2(x - a) = 0 \\ -2(a + x)(y - c) = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} y = c, x = 0 \\ y = c, x = a \end{cases}$$

$$\begin{cases} F'_x(x, y, c) = 0 \\ F'_y(x, y, c) = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} (y - c)^2 - x^2 - 2x(x - a) = 0 \\ 2(a + x)(y - c) = 0 \end{cases}$$

Ta có $F'_x(0, c, c) + F'_y(0, c, c) = 0$, $F'_x(a, c, c) + F'_y(a, c, c) = -a^2 \neq 0$
 $\Rightarrow (a, c)$ là tập hợp điểm chính quy, và hình bao của họ đường cong là $x = a(a \neq 0)$

Câu 4.

$$\begin{aligned} I &= \int_{-\pi}^{\pi} dx \int_0^{\cos x} f(x, y) dy \\ &= - \int_{-\pi}^{-\frac{\pi}{2}} dx \int_{\cos x}^0 f(x, y) dy + \int_{-\frac{\pi}{2}}^{\frac{\pi}{2}} dx \int_0^{\cos x} f(x, y) dy - \int_{\frac{\pi}{2}}^{\pi} dx \int_{\cos x}^0 f(x, y) dy \\ &= - \int_{-1}^0 dy \int_{-\pi}^{-\arccos y} f(x, y) dx + \int_0^1 dy \int_{-\arccos y}^{\arccos y} f(x, y) dx \\ &\quad - \int_{-1}^0 dy \int_{\arccos y}^{\pi} f(x, y) dx \end{aligned}$$

Câu 5.

1)

$$I = \iint_D (x + 2y) dx dy, D \text{ giới hạn bởi } y = 2x^2, y = 1 + x^2$$

$$\begin{aligned} I &= \int_{-1}^1 dx \int_{2x^2}^{1+x^2} (x + 2y) dy \\ &= \int_{-1}^1 (xy + y^2) \Big|_{2x^2}^{1+x^2} dx \\ &= \int_{-1}^1 (-3x^4 - x^3 + 2x^2 + x + 1) dx \\ &= \left(-\frac{3}{5}x^5 - \frac{1}{4}x^4 + \frac{2}{3}x^3 + \frac{1}{2}x^2 + x \right) \Big|_{-1}^1 = \frac{32}{15} \end{aligned}$$

2)

$$I = \iint_D \frac{xy}{x^2 + y^2} dx dy, D : \begin{cases} 2x \leq x^2 + y^2 \leq 12 \\ x^2 + y^2 \geq 2\sqrt{3}y \\ x, y \geq 0 \end{cases}$$

$$\text{Đặt } \begin{cases} x = r \cos \phi \\ y = r \sin \phi \end{cases} \quad (r \geq 0) \Rightarrow |J| = r; x, y \geq 0 \Rightarrow 0 \leq \phi \leq \frac{\pi}{2}$$

$$\begin{cases} 2x \leq x^2 + y^2 \leq 12 \\ 2\sqrt{3}y \leq x^2 + y^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2r \cos \phi \leq r^2 \leq 12 \\ 2\sqrt{3}r \sin \phi \leq r^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2 \cos \phi \leq r \leq 2\sqrt{3} \\ 2\sqrt{3} \sin \phi \leq r \leq 2\sqrt{3} \end{cases}$$

Ta có $2 \cos \phi \geq 2\sqrt{3} \sin \phi$ trên $[0, \frac{\pi}{6}]$, $2 \cos \phi \leq 2\sqrt{3} \sin \phi$ trên $[\frac{\pi}{6}, \frac{\pi}{2}]$

Vậy ta có $D = D_1 \cup D_2$ với

$$D_1 : \begin{cases} 0 \leq \phi \leq \frac{\pi}{6} \\ 2 \cos \phi \leq r \leq 2\sqrt{3} \end{cases}, D_2 : \begin{cases} \frac{\pi}{6} \leq \phi \leq \frac{\pi}{2} \\ 2\sqrt{3} \sin \phi \leq r \leq 2\sqrt{3} \end{cases}$$

CLB HỖ TRỢ HỌC TẬP

$$\begin{aligned}
 \Rightarrow I &= \iint_{D_1} r \sin \phi \cos \phi dr d\phi + \iint_{D_2} r \sin \phi \cos \phi dr d\phi \\
 &= \int_0^{\frac{\pi}{6}} d\phi \int_{2 \cos \phi}^{2\sqrt{3}} r \sin \phi \cos \phi dr + \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} d\phi \int_{2\sqrt{3} \sin \phi}^{2\sqrt{3}} r \sin \phi \cos \phi dr \\
 &= \int_0^{\frac{\pi}{6}} \left(\frac{r^2}{2} \sin \phi \cos \phi \right) \Big|_{2 \cos \phi}^{2\sqrt{3}} d\phi + \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \left(\frac{r^2}{2} \sin \phi \cos \phi \right) \Big|_{2\sqrt{3} \sin \phi}^{2\sqrt{3}} d\phi \\
 &= \int_0^{\frac{\pi}{6}} (6 \sin \phi \cos \phi - 2 \sin \phi \cos^3 \phi) d\phi + 6 \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} (\sin \phi \cos \phi - \sin^3 \phi \cos \phi) d\phi \\
 &= 6 \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin \phi \cos \phi d\phi + 2 \int_0^{\frac{\pi}{6}} \cos^3 \phi d(\cos \phi) - 6 \int_{\frac{\pi}{6}}^{\frac{\pi}{2}} \sin^3 \phi d(\sin \phi) \\
 &= 3 + \left(\frac{-7}{32} \right) - \frac{45}{32} = \frac{11}{8}
 \end{aligned}$$

Câu 6. 1) Đặt
$$\begin{cases} x = r \cos \phi \sin \theta \\ y = 2r \sin \phi \sin \theta \\ z = 3r \cos \phi \end{cases} \quad (0 \leq \phi \leq 2\pi, 0 \leq \theta \leq \pi, 0 \leq r \leq 1)$$

$$J(r, \phi, \theta) = 1.2.3.(-r^2 \sin \theta) = -6r^2 \sin \theta$$

Vậy

$$\begin{aligned}
 I &= 6 \int_0^{2\pi} d\phi \int_0^{\pi} d\theta \int_0^1 r^2 \cdot r^2 \sin \theta dr \\
 &= 6.2\pi \int_0^{\pi} \sin \theta d\theta \int_0^1 r^4 dr \\
 &= 6.2\pi.2.\frac{1}{5} = \frac{24\pi}{5}
 \end{aligned}$$

2) Đặt $x = r \cos \phi, y = r \sin \phi (0 \leq \phi \leq 2\pi, r \geq 0)$ $V' : \begin{cases} 0 \leq r \leq 2 \\ 0 \leq \phi \leq 2\pi \\ \frac{r^2}{2} \leq z \leq 2 \end{cases}$

$$\begin{aligned} I &= \iiint_V r^2 \cdot r \, dr \, d\phi \, dz \\ &= \int_0^{2\pi} d\phi \int_0^2 r^3 \, dr \int_{\frac{r^2}{2}}^2 dz \\ &= 2\pi \int_0^2 r^3 \left(2 - \frac{r^2}{2} \right) \\ &= 2\pi \left(\frac{2r^4}{4} - \frac{r^6}{12} \right) \Big|_0^2 = \frac{16}{3}\pi \end{aligned}$$

Câu 7. Miền lấy tích phân đối xứng qua $(Oxy), (Oyz), (Ozx)$

Xét miền $V^+ = \frac{1}{8}V(x, y, z \geq 0)$

Miền V^+ có hình chiếu xuống (Oxy) là

$$\left(\frac{x^2}{1} + \frac{y^2}{4} \right)^2 = x^2 - \frac{y^2}{4} (D)$$

và có $0 \leq z \leq 3\sqrt{1 - x^2 - \frac{y^2}{4}}$

Biến đổi $\begin{cases} x = r \cos \phi \\ y = 2r \sin \phi \end{cases} \quad |J| = 2r, 0 \leq z \leq 3\sqrt{1 - r^2}$

$\Rightarrow D' : r^4 = r^2 \cos 2\phi \Rightarrow r^2 = 2 \cos \phi$

$\cos 2\phi \geq 0 \Rightarrow \phi \in [0, \frac{\pi}{4}]$

$$\begin{aligned}
 V &= 8V^+ = 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} d\phi \int_0^{\sqrt{\cos 2\phi}} 3\sqrt{1-r^2} r dr \\
 &= 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} d\phi \left(- \int_0^{\sqrt{\cos 2\phi}} 3\sqrt{1-r^2} d(1-r^2) \right) \\
 &= 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(-2(1-r^2)^{\frac{3}{2}} \Big|_0^{\sqrt{\cos 2\phi}} \right) d\phi \\
 &= 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(-2(1-\cos 2\phi)^{\frac{3}{2}} + 2 \right) d\phi = 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(-2(2\sin^2 \phi)^{\frac{3}{2}} + 2 \right) d\phi \\
 &= 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \left(-4\sqrt{2} \sin^3 \phi + 2 \right) d\phi = 8 \int_0^{\frac{\pi}{4}} 4\sqrt{2}(1-\cos^2 \phi) d(\cos \phi) + 8\frac{\pi}{2} \\
 &= 32\sqrt{2} \left(\frac{5\sqrt{2}}{12} - \frac{2}{3} \right) + 4\pi = \frac{80}{3} - \frac{64\sqrt{2}}{3} + 4\pi
 \end{aligned}$$

Câu 8

$$I = \int_0^1 \cos \left(\ln \frac{1}{x} \right) \frac{x^b - x^a}{\ln x} dx$$

$$\forall \frac{x^b - x^a}{\ln x} = \int_a^b x^y dy$$

$$\Rightarrow I = \int_0^1 \left(\int_a^b \cos \left(\ln \frac{1}{x} \right) x^y dy \right) dx$$

Hàm $F(x, y) = x^y \cos \left(\ln \frac{1}{x} \right)$ liên tục trong hình chữ nhật $[0, 1] * [a, b]$ (khi $x = 0$, ta đặt $f(0, y) = 0$)

Bởi vậy, có thể thực hiện phép thể tích phân

$$I = \int_a^b dy \int_0^1 x^y \cos \left(\ln \frac{1}{x} \right) dx$$

Đặt $x = e^{-t} \Rightarrow dx = -e^{-t}$

$$\Rightarrow I = \int_a^b dy \int_0^{+\infty} e^{-ty} \cos t(e^{-t})$$

$$\begin{aligned} \Rightarrow I &= \int_a^b dy \int_0^{+\infty} e^{-ty} \cos t(e^{-t}) dt \\ &= \int_a^b dy \int_0^{+\infty} e^{-t(y+1)} \cos t dt \end{aligned}$$

Xét

$$\begin{aligned} A &= \int_0^{+\infty} e^{-t(y+1)} \cos t dt = \int_0^{+\infty} e^{-t(y+1)} d(\sin t) \\ &= \sin t \cdot e^{-t(y+1)} \Big|_0^{+\infty} - \int_0^{+\infty} \sin t d(e^{-t(y+1)}) \\ &= 0 - \int_0^{+\infty} \sin t \cdot (-(y+1)) e^{-t(y+1)} dt \\ &= (y+1) \int_0^{+\infty} e^{-t(y+1)} \sin t dt \\ &= (y+1) \int_0^{+\infty} e^{-t(y+1)} d(-\cos t) \\ &= (y+1) \left[-e^{-t(y+1)} \cos t \Big|_0^{+\infty} + \int_0^{+\infty} \cos t \cdot d(e^{-t(y+1)}) \right] \\ &= (y+1) \left[1 - (y+1) \int_0^{+\infty} e^{-t(y+1)} \cos t dt \right] \\ &= (y+1) [1 - (y+1)A] \\ &\Rightarrow A = \frac{y+1}{1 + (y+1)^2} \end{aligned}$$

Do đó:

$$I = \int_a^b \frac{y + 1}{1 + (y + 1)^2} dy = \frac{1}{2} \ln[1 + (y + 1)^2] \Big|_a^b = \frac{1}{2} \ln \frac{b^2 + 2b + 2}{a^2 + 2a + 2}$$

